

Morava pro Olomouc

Řeka Morava v Olomouci má být v nejbližších letech velmi zásadním způsobem přestavěna. Přípravy na její úpravu, na budování hrází, nábřeží či nových mostů jsou v plném proudu.

Zkapacitnění Moravy určí podobu řeky ve městě na dalších sto let. Chceme tuto příležitost využít pro revitalizaci jejího toku a začlenění koryta s pobřežními zónami do urbanistické struktury Olomouce? Chceme okolí řeky Moravy více využívat pro trávení volného času, sport a rekreaci? Nebo se spokojíme jen s dosažením hlavního cíle, kterým je protipovodňová ochrana města a na další aspekty vztahu mezi městem, řekou a lidmi budeme rezignovat.

Podívejte se, jak by řeka Morava mohla v Olomouci vypadat, vizualizaci alternativního návrhu její úpravy najdete na ► www.uprm.cz. Na uvedeném odkazu je ke stažení i studie Unie pro řeku Moravu „Zkapacitnění koryta řeky Moravy v Olomouci, zpřírodnění poříční zóny a zapojení řeky do struktury města“.

Řeka Morava pro Olomouc

Zdálo by se, že řeka protékající městem je nejatraktivnějším místem, které může sídlo jeho návštěvníkům i obyvatelům nabídnout. A že prostor kolem řeky je jako stvořený pro veřejný život. Ne všude. V Olomouci to tedy neplatí a zatím vypadá, že ani nebude. Oficiální projekty rozsáhlých protipovodňových úprav, jejichž investorem bude Povodí Moravy, s.p. a též Statutární město Olomouc, jsou totiž prvořadě podřízeny jedinému úkolu - převést Olomoucí velkou vodu. Přitom je obecně známo, že tohoto nejdůležitějšího účelu může být dosaženo společně s dalšími efekty. Konkrétní návrhy pro Olomouc přinesla již v letech 1998-2001 zpracovaná studie Unie pro řeku Moravu. Ing. Václav Čermák a kolektiv v ní ukazují, jak lze:

- zajistit protipovodňovou ochranu města Olomouce (zkapacitněním koryta řeky),
- revitalizovat řeku Moravu na území města (tj. dílčí zpřírodnění koryta),
- zapojit řeku do urbanistické struktury města a zpřístupnit poříční zóny pro jeho obyvatele.

V Olomouci mají být do roku 2012 vybudovány rozsáhlé protipovodňové úpravy koryta Moravy, nová nábřeží, bermy a hráze. Že je tu příležitost i pro současné vytáhnutí řeky z její ilegality ve městě a začlenění břehů do veřejných prostranství se zdá samozřejmé a dokonce ekonomicky výhodné. To by ovšem veřejný zájem musel být prioritním zájmem naší radnice.

Jedním z nejvíce zasažených měst při povodni v roce 1997 byla Olomouc. Loni, po deseti letech (!), byla dokončena první stavba plánovaného rozsáhlého komplexu protipovodňových opatření (tj. obtokové koryto u pevnůstky). Dost času na to, aby se celá věc detailně prodiskutovala, posoudila a našlo se nejlepší řešení. Navržená řešení firmy Pöyry a dokončení první etapy však ukazuje, že řešení bylo asi pro někoho výhodné, ale určitě ne pro obyvatele Olomouce. Město navíc úplně rezignovalo na možnost začlenění řeky do života ve městě! Dokončená první etapa (betonový kanál) je toho bohužel smutným důkazem. Neobstojí argumenty o soukromých pozemcích a nesouhlasu vlastníků. Jak to, že na postavení dálnice či průmyslové zóny se vždy podaří s vlastníky dohodnout? Copak ochrana před povodněmi a životní prostředí ve městě není též, tak často skloňovaným, veřejným zájmem?

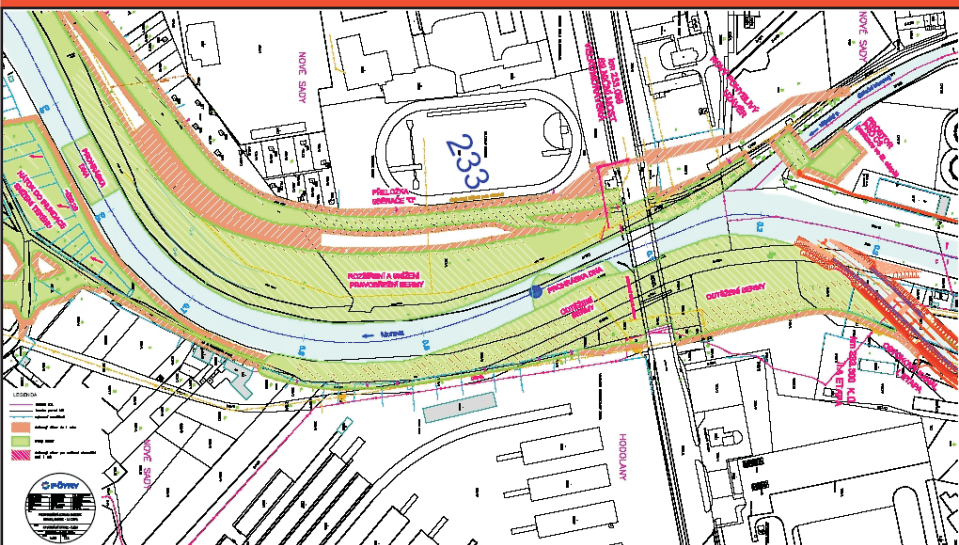
Lidé v Olomouci z protipovodňových úprav nejvíce zaregistrují úplné přebudování kamenného nábreží mezi třídami Komenského a Masarykovou. Dojde zde k výraznému posunu nábrežních zdí směrem k zástavbě, vzniklý prostor bude snížen a vzroste tak kapacita toku. Na vytvořených bermách bude stezka pro pěší, cyklisty a snad nebude zapomenuto na vozíčkáře. Rozhodně by část berem měla být travnatá a zdi částečně zarostlé popínavými rostlinami. Čistě zděné a vydlážděné koryto by působilo studeně.

Úprava toku Moravy v jižní části města Olomouce.

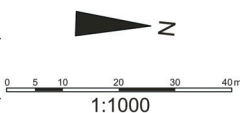
Vlevo řešení dle oficiálního projektu (Pöyry Enviroment).

Dole alternativní návrh, který zahrnuje i dílčí zpřírodnění koryta Moravy a zpřístupnění příčných zón pro rekreaci. Oproti původní studii Unie pro řeku Moravu došlo v této úpravě k územní redukci v rozšiřování koryta, jedná se o kompromisní variantu.

zatravněné plochy	cyklostezka
bermy	stěpné v rámci bermy
svahy trávní	pěšina
stěrkopísková lavice	schody
kamenné prahy	odpočívadlo
dřevinná vegetace	pískoviště

UNIE PRO ŘEKU MORAVU
Nicol Perdecková, Brno, 2/2008

Morava mezi mosty Velkomoravská a U dětského domova protéká širokým mezirázovým prostorem. Mají zde být zvyšovány hráze a snižován suchý mezirázový prostor (bermy). Bylo by škoda, kdyby zde nedošlo i k revitalizační úpravě vlastního toku. Koryto řeky by zde mělo být více rozčleněno, vhodně působí i rozdvojení toku (vznik ostrůvku) a žádoucí je přítomnost štěrkových pláží. Tyto říční prvky jsou atraktivní pro přírodu a lidi. Samozřejmostí by měla být přítomnost břehových porostů, tedy stromů a keřů.

Tento projekt finančně podpořila:
Nadace Partnerství www.nadacepartnerstvi.cz

Text: Michal Krejčí, Tomáš Růžička
Fotografie: Michal Krejčí
Grafická úprava: Nicol Perečková
Vydala: Unie pro řeku Moravu, červenec 2008

NADACE
PARTNERSTVÍ

UNIE PRO ŘEKU MORAVU

- sídlo: Hrubá Voda 10, 783 61 Hlubočky
- IČO: 60552417, DIČ: CZ 60552417
- Česká spořitelna a.s., č.ú.1345338319/0800
- www.uprm.cz, info@uprm.cz, 585 204 495